

ПОЉОПРИВРЕДНА СТРУЧНА СЛУЖБА НИШ д.о.о. НИШ

Ниш, Лесковачка 4, П.фах: 230; Тел.факс: 018/264-932, Директор 018/265-732

E-mail: agrorazv@eunet.rs

ЗИМСКО ПРСКАЊЕ

Приредила: Војиновић Љиљана, дипл.инж.заштите

Зимско прскање воћа се обавља пошто се изврши резидба и механички послови у воћњацима. Уклонити оштећене, суве гране, сакупити преостале плодове и све изнети из воћњака и спалити. Зимско прскање је значајна и обавезна мера у производњи воћа. Изводи се у време мировања вегетације.

У претходном периоду снег је комбинован са високим температурама, тако да су створени услови за кретање вегетације и сокова у биљци. Препорука је да се зимско прскање обави крајем фебруара, почетком марта. Велики број проузроковача болести и штеточина по завршетку вегетације остаје и презимљава на стаблу и гранама. Зимским прскањем редукујемо бројност ових штеточина и тако смањујемо број каснијих третмана у току вегетације што нам је и циљ. У вегетацију улазимо са мањим потенцијалом заразе, а тиме избегавамо скупа средства у вегетацији. Смањеним бројем третирања у вегетацији произвешћемо и здравију храну без остатака пестицида у плодовима јер је то приоритет у свакој производњи.

Овим прскањем сузбијамо коврцавост лишћа брескве, шупљикавости лишћа коштичавог воћа, чађаве краставости јабуке и крушке, рогача шљиве, црне пегавости винове лозе. Од штеточина сузбијамо презимљавајуће облике штитастих и лисних ваши, крваву ваш на јабуци, крушкину буву, смотавце и тд.

Од средстава за зимско прскање користе се средства на бази бакра (Cuproхат, Bakrocid, Blue Bordo, Bakarni oksihlorid), којима се додају минерална уља (Belo ulje, Galmin, Belol). Комбинација бакра и минералног уља истовремено делујемо на проузроковаче болести и на штеточине. Имамо у понуди и црвено уље које представља готову комбинацију бакра и минералног уља.

Приликом прскања стабла добро окупати раствором за третирање. Обратити пажњу да сви делови воћке од врха па наниже морају бити добро наквашени.

Зимско прскање посебно је значајно у заштити брескве од коврцавости лишћа које значајно утиче на смањење приноса. Зато је потребно крајем фебруара, почетком марта, зависно од временских прилика обавити прскање бакарним средствима. Битно је да се биљка опрска пре кретања вегетације. Ово је значајно јер *Tafrina deformans* инфекцију остварује у фази бубрења пупољака, и то када се одваја од љуспице.

Прскање обавити по сувом и тихом времену, уз обавезно коришћење заштитне опреме. Коврцавост лишћа брескве које проузрокује гљива *Tafrina deformans* је најважнија и најчешћа болест на брескви. Симптоми су коврцање листова, које губи хлорофил и прелази у црвену боју. Листови потпуно опадају код јачег напада, тако да биљка губи енергију на стварање новог лишћа. На тај начин губи се наквалитету и квантитету плодова. Такође долази до стварања мањег броја родних пупољака за следећу годину. Код чешћих зараза овог патогена долази до потпуног пропадања и сушења воћака.

ЗИМСКА РЕЗИДБА У ЗАВРШНОЈ ФАЗИ

Приредила: Коцић Светлана, дипл.инж.воћарства и виногр.

САДРЖАЈ

У Билтену бр. 1 прочитајте:

Зимско прскање,
Војиновић Љиљана страна 1

Зимска резидба у завршној
фази,
Коцић Светлана страна 2

Стање озимих усева на
подручју Нишавског округа
и прихрана пшенице,
Денић Златко страна 3

Исхрана коза у лактацији,
Петровић Јелица страна 4

Исхрана оваца у току зиме,
Златковић Горан страна 5

У већини воћарских реона Нишавског округа зимска резидба се приводи крају. Искусни воћари су користили сваки топао дан, да ову агротехничку меру заврше на време.

Зимска резидба спада у обавезну и једну од најважнијих агротехничких мера у интензивној производњи воћа и грожђа. Изводи се од момента уласка воћака у период мировања у јесен, па све до почетка кретања вегетације, рано у пролеће. У младим воћњацима, који још нису ступили на род, примењује се резидба за формирање узгојног облика, док се у производним засадима врши резидба на род. По интензитету резидба може бити “јача“ оштрија када се уклања више родног и неродног дрвета и „слабија“ дужа, када су интервенције мањег обима.

За оне који још нису резидбу привели крају ево неколико основних правила.

Код коштичавих врста воћа, пре свега трешње, вишње и шљиве, резидбом се одржава природни облик круне уз уклањање до основе унутрашњих, бујних, праворастућих, неродних летораста –тзв. водопија. На овај начин се врши просветљавање круне, чиме се постиже боља прозрачност и осветљеност. Обавезно је уклањање свих заражених, сувих, поломљених грана и гранчица. Код неких изузетно родних сорти шљива, попут Чачанске родне, резидба мора бити много ригорознија, јер у супротном може доћи до ломљења чак и великих скелетних грана услед пребогатог рода. Код бресакве се родни пупољци налазе најчешће дуж целе родне гране, па се препоручује изузетно кратка резидба, или мешовита «на кондир и лук», слично виновој лози.

Код јабучастих воћних врста, попут јабуке и крушке, ова мера је обавезна и представља резидбу на род. Оваква резидба подразумева препознавање родних пупољака и врсте родних гранчица, као и прорачун односа родног и неродног дрвета, лисне масе и степена оптерећења родним пупољцима.

Обиласком терена саветодавци ПСС Ниш запазили су да се у купињацима још увек праве кардиналне грешке, јер се изданци који су донели род не уклањају одмах после бербе, већ сада, у пролеће. Последице ове неблаговремене резидбе купине могу бити велике, јер се млади летораста који треба тек да донесу род, развијају у лошијем склопу, где су услови осветљености, исхране, влаге и проветрености много лошији. Додаћемо томе и велику опасност од заразе болестима и штеточинама, чији су извор управо неуклоњени изданци.

Резидба винове лозе још увек је у току. Начин и јачина резидбе зависи пре свега од система гајења. На класичном узгојном облику, ниском чокоту, изводи се кратка резидба «кондир на кондир» или резидба «у главу». Шпалирски начин узгоја подразумева мешовиту или дугу резидбу, где се на родним чворовима формиране кордунице остављају и лукови и кондири.

Стање озимих усева на подручју Нишавског округа и прихрана пшенице

Приредио: Денић Златко, дипл.инж.ратарства

На подручју Нишавског округа под пшеницом засејано је 30000 хектара. Сетва пшенице почела је почетком октобра и трајала је са прекидима због временских прилика до прву декаду децембра, када је и завршена. У сетви употребљена је минимална количина НПК ђубрива или напојединим парцелама сетва је обављена без употребе минералних ђубрива. Стање озиме пшенице на подручју Нишавског округа је задовољавајуће, пшеница се налази у различитим фазама развоја у зависност од рока сетве и употребе минералних ђубрива. Пшеница која је засејана у оптималном року сетве налази се у завршној фази бокорења и такви усеви су у најбољем стању и кондицији. Временски услови који су владали током сетве погодовали су каснијој сетви тако да је пшеница, засејана у новембарски рок сетве имала је повољну влагу и температуру и у зиму је ушла спремна за презимљавање. Ниске температуре које су биле у трећој декади јануара нису могле озбиљно да оштете јер смо имали снежан покривач који је заштитио виталне органе пшенице од измрзавања. У наредном периоду што наши пољопривредници треба да ураде а то је да узму узорак земљишта на парцели под усевом пшенице и ураде анализу азота на основу Н-ми методе, на основу ове анализе имаћемо тачну количину азота у земљишту. Ако пољопривредници нису у могућности да уреде агрохемиску анализу земљишта онда се ради препорука на основу стање усева, рока сетве и употребе минералних ђубрива у старту. На основу стања усева са прихраном треба кренути крајем фебруара и то на оним површинама где је сетва обављена у оптомалном року сетве. За прихрану користити КАН или АН јер су земљишта на нашем подручју углавном благо кисела и кисела. Количина азота зависи од стања усева, рока сетве и употребе минералних ђубрива у сетви. Према општем стању количина би се кретала од 250-300кг/ха КАН. Прихрану обавити у два наврата прву прихрану обавити са 70% од потребне количине а другу прихрану, корективну са осталих 30% петност дана после прве прихране.

Исхрана коза у лактацији

Приредила: Петровић Јелица, дипл.инж.сточарства

Правилна исхрана коза обезбеђује све потребе животиња у хранљивим материјама.

Дневне потребе у исхрани коза се одређују према њиховој телесној маси и производњи. То практично значи да одрасле козе днево треба да добију „уздржни“ оброк који је неопходан за правилно одржавање живота када нема никакве производње а у складу је са телесном масом коза, и „производни“ оброк који се усклађује са дневном производњом коза.

- После партуса коза добија напој од мекиња и квалитетно сено. Након тога, количина сувих хранива се повећава, постепено се уводи и сочна храна, тако да се исхрана са 7-8 дана нормализује.
- Максимум у конзумирању хране коза достиже са 8-10 недеља партуса, док максимум млечности достиже знатно раније.
- То значи да коза у првом периоду лактације један део млека производи на рачун телесних резерви, па је мањи губитак телесне масе сасвим нормална појава и поред одличне исхране. Губитак масе у прва 2 месеца лактације може да износи и до 8 кг.
- Фаза пуне лактације козе се поклапа са коришћењем зелене хране (у стаји или на паши), те се смањују или потпуно искључују конзервисана хранива. У овој фази произведена количина млека директно зависи од количине и квалитета хранива.

Оброци за млечне козе

Храниво, kg	Количина млека (l) са 3.5 - 4% млечне твисти		
	2	4	6
Зимски оброк			
Ливадско сено	1.0	1.5	2.0
Сено луцерке	1.0	1.5	2.0
Кукурузна силажа	2.0	2.0	3.0
Концентрат	0.4	0.8	1.2
Летњи оброк – исхрана на паши			
Паша	8.0	10.0	10.0
Концентрат	0.4	0.8	1.2
Летњи оброк – стајска исхрана			
Зелена храна	8.0	10.0	10.0
Сено	-	-	0.5
Концентрат	0.4	0.8	1.2

Исхрана оваца у току зиме

Приредио: Златковић Горан, дипл.инж.сточарства

Једна од мера унапређења гајења оваца је и побољшање исхране у зимском периоду, када не постоји могућност испаше. Исхрана луцеркиним сеном, ливадским сеном, силажом и концентрованом храном задовољава потребе оваца у зимском периоду. Препоручљиво је овце зими хранити ливадским сеном, а јагњад луцеркиним сеном. Употреба силаже требало би да буде ограничена тј. не би је требало давати овцама месец дана пре јагњења, а јагањцима тек након две недеље старости.

Посебно би требало обратити пажњу на то да силажа не буде залеђена када се стави у хранилице. Ово може да буде узрок разних пробавних сметњи и других поремећаја. Зато је препоручљиво да се силажа уноси у објекте неколико часова пре него што ће се дати овцама како би се загрејала до температуре у објекту.

За исхрану у зимском периоду нарочито је погодна силажа припремљена од силажног кукуруза, кукурузовине, сирових репних резанаца, сојине сламе, грашковине, а у брдско-планинским крајевима травно-легуминозних смеша.

Оброк I		Оброк II		Оброк III	
Сено легуминоза	2 кг	Сено легуминоза	1 кг	Сено	0,6 кг
Концентрат	300 гр	Силажа кукуруза	2 кг	Слама	1 кг
Премикс гр	10-20	Концентрат	300 гр	Сточна репа	1 кг
		Соли гр	15-20	Концентрат	300 гр

